

19.1.2017

Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelma vuodelle 2017

Siilinjärven viranomaislautakunta kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena on 17.11.2015 vahvistanut ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n mukaisen ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelman vuosille 2016 - 2018. Tämä valvontaohjelma perustuu edellä mainittuun valvontasuunnitelmaan. Ohjelma on laadittu ympäristönsuojelulain 168 §:än ja ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 30 §:än perustuen ja siinä on tiedot ympäristöluvanvaraisista ja rekisteröitävistä toiminnoista (kohteet) ja niihin kohdistettavista määräaikaistarkastuksista ja muista säännöllisistä valvontatoimista vuonna 2017.

Valvontasuunnitelman ja -ohjelman laatimisveloitteen tavoitteena on tehostaa valvontaa ja pyrkiä mahdollisimman hyvään vaikuttavuuteen, kohdentamalla valvonta ympäristönsuojelun kannalta merkittävimpiin tehtäviin.

Vuoden 2016 valvontaohjelman toteutumisen arviointi

Vuonna 2016 ympäristönsuojelun valvonta perustui vs. ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiaisen 18.3.2016 laatimaan valvontaohjelmaan. Ohjelmassa pääpaino oli selvittää eläinsuojien ympäristöluvanvaraisuus muuttuneeseen luvanvaraisuuskynnykseen (570 ey) perustuen; ympäristönsuojelulain 231 §:n mukaan eläinsuojien ympäristöluvan raukeamisesta tuli ilmoittaa toiminnanharjoittajalle 31.8.2016 mennessä. Ne eläinsuojien tarkastukset, joissa eläinsuojan todettiin olevan ei-ympäristöluvanvarainen (n=6), eivät sisälly seuraavassa taulukossa esitettyihin toteumatietoihin.

Seuraavassa taulukossa on vuoden 2016 valvontaohjelman mukaisten kohteiden lukumäärä toimialoittain sekä kohteisiin suunniteltujen ja toteutuneiden tarkastusten määrä.

Ympäristöluvanvarainen toiminta	Valvontaluokka ¹⁾	Kohteiden lukumäärä	Suunniteltujen tarkastusten lukumäärä	Toteutuneiden tarkastusten lukumäärä
Metalliteollisuus	III	3	1	0
Energian tuotanto	III - IV	6	1	0
Polttoaineiden valmistus taikka kemi- kaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely	III	8	4	2
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	IV	0		
Malmin tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto	III	15	0	0
Mineraalituotteiden valmistus	II	1	0	0
Nahan tai tekstiilien laitospäinen tuo- tanta tai käsittely	III	1	0	0
Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	III	1	1	1
Eläinsuojat tai kalankasvatus	III - IV	27	8	8
Liikenne	II	1	0	0
Jätteiden ammattimainen tai laitospäi- nen käsittely sekä jätevesien käsittely	II - IV	8	2	0
Muu toiminta ²⁾	II - IV	4	0	0
Yhteensä		75	17	11
Rekisteröitävä toiminta				
Energiantuotantoyksikkö	III	2	0	0
Asfalttiasema ³⁾	III	3	0	0
Nestemäisen polttoaineen jakeluasema	III	0		
Yhteensä		5	0	0

- 1) Valvontaluokka määräytyy toimialakohtaisen ja laitospäätökohtaisen riskinarvioinnin perusteella. Valvontaluokat ovat: valvontaluokka I, tarkastus vuosittain; valvontaluokka II tarkastus kerran kolmessa vuodessa; valvontaluokka III, tarkastus kerran viidessä vuodessa, valvontaluokka IV, tarkastus kerran kahdeksassa vuodessa.
- 2) Ympäristönsuojelulaki 27.2,1 § ja 27.2,3 § sekä ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohta 14
- 3) Asfalttiasemat, joilla on ympäristölupa kallion louhintaan ja louheen murskaukseen.

Vuoden 2016 valvontaohjelmaan ei sisällynyt Malmin tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto -toimialan (kallion louhintaa, louheen murskaus ja/tai asfaltin valmistus) kohteita. Kuitenkin edellä mainitun toimialan kohteista tarkastettiin 7 sekä ympäristönsuojelulakiin että maa-aineslakiin perustuen.

Vuoden 2016 aikana Yara Suomi Oy Siilinjärven toimipaikalla jatkettiin toiminnan muutoshankkeiden toteutusta (mm. Sikopuron siirto ja pastalaitos) ja suunnittelua (mm. louhosjatkumon YVA-prosessi). Toimipaikalla oli myös poikkeus-/häiriötilanteita. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen osallistui kiinteästi edellä mainittujen asioiden käsittelyyn Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa, joka on laitoksen vastuuvälvoija.

Muu valvonta

Siilinjärvellä on 29 maa-aineslain mukaista kohdetta, joille on voimassa maa-aineslain mukainen lupa. Vuoden 2016 aikana tarkastettiin 26 kohdetta.

Merkittävä työpanos käytettiin jätelain nojalla tapahtuvaan valvontaan liittyen autokorjaamoiden yms. varaosa-autojen varastointiin yms. piha-alueen siisteyteen. Osa tapauksista hoidettiin poliisin pyynnöstä.

Valvonnan laatu ja vaikuttavuuden arviointi

Valvonnassa ja valvontatarkastusten sisällössä on sovellettu ympäristöministeriön 7.11.2012 antamaa Ympäristölupien valvontaohjetta ja sen korvannutta ympäristöministeriön 16.5.2016 antamaa Ympäristövalvonnan ohjetta (Ympäristöhallinnon ohjeita 2/2016) sekä Ympäristönsuojelulainsäädännön laillisuusvalvontapasta (Ympäristöhallinnon ohjeita 9/2014).

Säännöllisen valvonnan ensimmäisenä vuonna vaikuttavuuden arviointia ei ole tehty. Huomattavaa on, että määräaikaistarkastuksilla on annettu määräaikoja, jotka ulottuvat kuluvalle vuodelle.

Muun valvonnan osalta voidaan todeta, että esimerkiksi roskaantumisasioissa valvonnalla tulosten saavuttaminen on usein hidasta. Ympäristölainsäädäntö mahdollistaa tehokkaidenkin pakkokeinojen käyttämisen esimerkiksi roskaantuneen alueen siivoamisesta määräämisessä, mutta prosessi vie paljon viranomaisresursseja ja voi kestää valituksineen useita vuosia.

Vuoden 2017 valvontaohjelma

Vuoden 2017 valvontaohjelma perustuu 31.12.2016 päivättyyn, ympäristönsuojelulain mukaisten ympäristöluvanvaraisten laitosten ja rekisteröitävien kohteiden luetteloon. Toimialakohtaiseen riskinarviointiin ei tehty muutoksia sitten vuoden 2016 valvontaohjelman laadinnan (liite). Sen sijaan laitoskohtainen riskinarviointi päivitettiin. Ohjelman liitteenä on myös laitoskohtainen tarkastussuunnitelma, joka perustuu edellä mainittuihin riskinarviointeihin ja niiden perusteella määriteltyn valvontaluokkaan (tarkastustiheys). Tarkastussuunnitelmaa laadittaessa on otettu huomioon vuoden 2016 valvontaohjelman toteutuminen. Lisäksi tarkastuksia kohdennettaessa on otettu huomioon, mikäli kohteen ympäristöluvan mukaan hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi on jätettävä kuluvan vuoden aikana. Ympäristönsuojelulain mukaan valvontaviranomaisen on säännöllisessä valvonnassa arvioitava tällaisen luvan 89 §:n mukainen muuttamisen tarve viimeistään vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin luvan tarkistamista koskeva hakemus oli määrä jättää lupaviranomaiselle.

Tätä valvontaohjelmaa laadittaessa on otettu huomioon myös Suomen ympäristökeskuksen 29.12.2016 päivätty kansainvälisten jätesierrojen tarkastussuunnitelma vuosille 2017 - 2019. Suunnitelmassa kunnat ohjataan keskittymään merkittävimpien riskien hallintaan eli lyijyakkujen sekä sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräystoiminnan ja autopurkamoiden valvomiseen.

Seuraavassa taulukossa on esitetty luvanvaraisten ja rekisteröitävien kohteiden toimialakohtainen valvontaluokka, kohteiden lukumäärä sekä kohteisiin suunniteltujen tarkastusten lukumäärä vuonna 2017.

Ympäristöluvanvarainen toiminta	Valvontaluokka ¹⁾	Kohteiden lukumäärä	Suunniteltujen tarkastusten lukumäärä
Metalliteollisuus	III	3	2
Energian tuotanto	III - IV	4	4
Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely	II - III	8	6
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	IV	0	
Malmin tai mineraalien kaivaminen tai maaperän aineksen otto	II - III	15	12
Mineraalituotteiden valmistus	II	1	1
Nahan tai tekstiilien laitosmainen tuotanto tai käsittely	III	1	1
Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	II	1	0
Eläinsuojat tai kalankasvatus	III - IV	27	6
Liikenne	II	1	0
Jätteiden ammattimainen tai laitosmainen käsittely sekä jätevesien käsittely	II - IV	8	7
Muu toiminta ²⁾	II - III	4	1
Yhteensä		73	40
Rekisteröitävä toiminta			
Energiantuotantoyksikkö	III	4	4
Asfalttiasema ³⁾	III	3	1
Nestemäisen polttoaineen jakeluasema	III	0	
Yhteensä		7	5

- 1) Valvontaluokka määräytyy toimialakohtaisen ja laitoskohtaisen riskinarvioinnin perusteella. Valvontaluokat ovat: valvontaluokka I, tarkastus vuosittain; valvontaluokka II tarkastus kerran kolmessa vuodessa; valvontaluokka III, tarkastus kerran viidessä vuodessa, valvontaluokka IV, tarkastus kerran kahdeksassa vuodessa.
- 2) Ympäristönsuojelulaki 27.2,1 § ja 27.2,3 § sekä ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohta 14
- 3) Asfalttiasemat, joilla on ympäristölupa kallion louhintaan ja louheen murskaukseen.

Ympäristöluvanvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja valvotaan määräaikaistarkastusten lisäksi tarkastamalla toiminnanharjoittajilta saadut laitosten vuosiraportit sekä mahdolliset muut lupamääräyksissä edellytetyt selvitykset tai seurantatulokset. Tarpeen mukaan raporteista pyydetään lisäselvityksiä. Tarkkailumääräyksiä tai hyväksytyä suunnitelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa luvan tai suunnitelman voimassaolosta huolimatta. Valvontaan sisältyy myös ympäristönsuojelulain mukaisten ilmoitusten ja yleisöilmoitusten käsittely.

Muu valvonta

Ympäristön roskaantumista ja epäsiisteyttä valvotaan jätelain 72 §:än ja maankäyttö- ja rakennuslain 166 §:än perustuen yhteistyössä kunnan rakennusvalvontaviranomaisen kanssa. Tätä varten laaditaan työohjelma ympäristökatselmuksista, joka viedään viranomaislautakunnan hyväksyttäväksi.

Valvontaohjelman toteutumisen arviointi

Valvontaohjelman toteutumista seurataan tulevien vuosien suunnittelua varten. Myös valvonnan laatua ja vaikuttavuutta seurataan. Seuranta tehdään samalla rytmillä kuin taloudenseuranta.

Valvonnasta perittävät maksut

Ympäristönsuojelulain 205.2 §:n mukaan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun valvontaohjelmassa esitetyistä säännöllisen valvonnan toimenpiteistä. Siilinjärvellä maksu peritään kunnanvaltuuston 12.12.2016 hyväksymän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan yleisten perusteiden ja kunnanhallituksen 19.12.2016 hyväksymien maksujen mukaisesti. Taksan mukaan valvontaohjelmaan perustuvasta, korkeintaan 5 tuntia kestävästä määräaikaistarkastuksesta peritään 275 €. Valvontaohjelmaan perustuvasta määräaikaistarkastuksesta, johon käytetty aika yli 5 tuntia, peritään 55,00 euroa tunnilta. Vuosiraportin tarkastamisesta peritään 110 €.

Valvontaohjelman ja tarkastussuunnitelman julkisuus

Tämä valvontaohjelma ja sen liitteenä oleva toimialakohtainen riskinarviointi ovat julkisia asiakirjoja. Ohjelman liitteenä oleva laitoskohtainen tarkastussuunnitelma (valvontaluokka / tarkastustiheys), joka perustuu toimialakohtaiseen ja laitoskohtaiseen riskinarviointiin, on salainen julkisuuslain (621/1999) 24.1,15 §:än perustuen. Edellä mainitun lainkohdan mukaan ”asiakirjat, jotka sisältävät tietoja viranomaisen tehtäväksi säädetyistä tarkastuksista tai muusta valvontatoimeen liittyvästä seikasta, jos tiedon antaminen niistä vaarantaisi valvonnan tai sen tarkoituksen toteutumisen” ovat salaisia. Toiminnanharjoittajalla on oikeus saada tietoon kohteensa valvontaluokka ja perusteet sen määräytymiselle.

Valvontaohjelman mukaisista tarkastuksista ilmoitetaan toiminnanharjoittajalle etukäteen hallintolain 39 §:n mukaisesti.

Arja Saarelainen
(allekirjoitettu koneellisesti)
ympäristönsuojelupäällikkö

Liitteet

Toimialakohtainen riskinarviointi
Laitoskohtainen tarkastussuunnitelma (salainen)